

**Handreiking kwaliteit pro-actie
en preventie 2003**

VERVALLEN

VERVALLEN

Inhoud

1	<i>Inleiding</i>	5
2	<i>Leeswijzer</i>	7
3	<i>Pro-actie (-ve preventie)</i>	9
	Definitie	
	Taken	
4	<i>Preventie</i>	25
	Definitie	
	Taken	
5	<i>Controle</i>	47
	Definitie	
	Taken	
6	<i>Handhaving</i>	61
	Definitie	
	Taken	

VERVALLEN

1 Inleiding

Aanleiding

Het kabinet heeft naar aanleiding van de Vuurwerkcramp in Enschede geconcludeerd dat 'de uitbreiding van de capaciteit en deskundigheid bij de regionale brandweerkorpsen op het gebied van pro-actie en preventie, onder andere ten behoeve van de advisering bij vergunningverlening, moet worden gestimuleerd' (actiepunt 34, Kabinetsstandpunt Vuurwerkcramp). Om dit te realiseren heeft de directie Rampenbeheersing en Brandweer van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het Project Versterking Pro-actie en Preventie (PVPP) opgezet.

Tijdens dit project is een nulmeting uitgevoerd, waarbij het huidige kwaliteitsniveau van pro-actie en preventie binnen de regionale brandweerkorpsen is vastgesteld. Daarnaast is meer inzicht verkregen in de huidige en benodigde capaciteit, de deskundigheid en het instrumentarium voor een juiste invulling van het takenpakket. Enkele bevindingen en aanbevelingen van de nulmeting zijn:

- Ter borging van een minimaal kwaliteitsniveau van pro-actie en preventietaken verdient het aanbeveling de belangrijkste werkprocessen vast te leggen in een te beheren kwaliteitssysteem.
- Het (landelijk) instrumentarium op het gebied van pro-actie en preventie dient te worden verbeterd.
- Er is vanuit het management van de brandweerorganisaties onvoldoende grip op de werkprocessen die zich binnen pro-actie en preventie afspelen.

Doelhandreiking kwaliteit Pro-actie en Preventie

Om voor een juiste doelmatige invulling en uitvoering van de pro-actie en preventietaken zorg te dragen is door het ministerie van BZK samen met de Nederlandse Vereniging Brandweer en Rampenbestrijding (NVBR) en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) de Kwaliteitshandreiking Pro-actie en Preventie ontwikkeld waarin alle taken met betrekking tot pro-actie(-ve preventie), preventie, controle en handhaving zijn opgenomen. Voor elke taak zijn naast een minimumniveau twee hogere kwaliteitsniveaus gedefinieerd. Het kan de brandweerorganisaties helpen bij het vormgeven van een minimumniveau voor pro-actie en preventietaken.

De handreiking kwaliteit pro-actie en preventie beschrijft vooral bestaande taken. BZK heeft een impuls gegeven aan de versterking van de regio voor de uitvoering van de taken door middel van het structureel ter beschikking stellen van middelen voor het aantrekken van pro-actie en preventie medewerkers op regionaal niveau (circulaire 17 juli 2001, kenmerk EB2001/79217).

Uitgangspunten voor versterking van pro-actie en preventie zijn:

- De referentiekaders vastgelegd in het project versterking brandweer (PVB, Project Versterking Brandweer).
- Er moet recht worden gedaan aan de gemeentelijke en regionale verantwoordelijkheid.
- Binnen afzienbare tijd moet resultaat te zien zijn in de organisatie van pro-actie en preventie, het beleid en de uitvoering daarvan.
- Het beleid moet leiden tot verbeterde integrale samenwerking en krachtenbundeling in de veiligheidsketen (BWT, RO, Milieu, politie en GHOR) en daarmee tegemoet komen aan de adviezen van de commissie Brouwer en de Midterm-Review.

Bij de ontwikkeling van de handreiking is rekening gehouden met het PVB, met name daar waar de bestaande referentiekaders aansluiten bij de huidige praktijk, aangevuld met nieuwe inzichten en ontbrekende taken.

Tevens is rekening gehouden met het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding dat de regio's in 2004 moeten maken (er vanuit gaande dat het 'het voorstel' 'Kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding' per 1 januari 2005 in werking treedt). De handreiking kan worden gebruikt om de hoofdstukken pro-actie en preventie uit het Regionaal Beheersplan nader in te vullen.

De handreiking past in het programma "Staan Voor Veiligheid" in welk kader meer ondersteunende handreikingen ter behoeve van de gemeenten en brandweer worden uitgebracht.

Aanbeveling

De handreiking heeft een verplichtend karakter. Wel is het advies om de handreiking te gebruiken bij de ontwikkeling van beleid, het bepalen van de gewenste kwaliteit en de daarbij behorende capaciteit. Door gebruik te maken van de handreiking is men in staat om weloverwogen beleidskeuzes te maken, activiteiten te prioriteren en de consequenties te overzien. Het is de ambitie dat uiteindelijk alle brandweerregio's aan het minimumniveau van pro-actie en preventie voldoen.

Om het gewenste kwaliteitsniveau te realiseren kan het noodzakelijk zijn de organisatie op het gebied van pro-actie en preventie te versterken. Tevens kan het betekenen dat meer regie, coördinatie en soms ook uitvoering, waar het om specialisaties gaat, te leggen bij bijvoorbeeld de regionale brandweer en/of dat er nadrukkelijker een intergemeentelijke samenwerking tot stand komt.

Beheer handreiking kwaliteit pro-actie en preventie

De handreiking kwaliteit pro-actie en preventie is een dynamisch document. Nieuwe inzichten dienen tijdig in de handreiking verwerkt te worden. De intentie is om de handreiking in beheer te geven bij het nog op te richten landelijk expertisecentrum/ NIBRA. Op dit moment wordt een document voorbereid om deze handreiking goed te kunnen beheren. Het is namelijk geen statisch document.

2 Leeswijzer

De handreiking is als volgt opgebouwd:

- Het onderwerp wordt gedefinieerd.
- Een toelichting wordt gegeven.
- In de vorm van een tabel in vier kolommen wordt de handreiking verder uitgewerkt:
 - Kolom 1 geeft de taak. Bovendien wordt verwezen naar referentiedocumenten en worden aanwijzingen gegeven voor te benutten instrumenten voor de beschreven taak.
 - Kolom 2 geeft het minimum kwaliteitsniveau voor de beschreven taak. Dit kwaliteitsniveau 1 zou als uitgangspunt kunnen dienen.
 - Kolom 3 geeft kwaliteitsniveau 2 weer. De beschreven eisen zijn altijd aanvullend en/of verdiepend ten opzichte van het minimum kwaliteitsniveau.
 - Kolom 4 tenslotte geeft kwaliteitsniveau 3. De beschreven eisen zijn altijd aanvullend en/of verdiepend ten opzichte van kwaliteitsniveau 2.
- Van belang is dat, om invulling te geven aan de vastgestelde kwaliteitsniveaus, rekening wordt gehouden met:
 - de geldende wet- en regelgeving, andere regionale en gemeentelijke richtlijnen en verordeningen;
 - de deskundigheidsvereisten en benodigde competenties van de betrokken medewerkers, zoals beschreven in de landelijk opgestelde en nog op te stellen competentieprofielen;
 - een inrichting van de organisatie die een effectieve en efficiënte wijze van versterking van pro-actieve preventie) en preventie binnen de wettelijke vereisten waarborgt, zie 'handreiking organisatieversterking pro-actie en preventie'.

VERVALLEN

3 Pro-actie (-ve preventie)

Definitie pro-actie (-ve preventie):

Activiteiten ten behoeve van een vroegtijdige structurele aandacht voor (integrale) veiligheid en het zoveel mogelijk structureel voorkomen van onveilige situaties.

NB: Hoewel in de veiligheidsketen in de eerste schakel wordt gesproken over pro-actie, wordt er met de huidige inzichten vanuit gegaan dat pro-actie binnen iedere fase plaats moet vinden. Hier spreken we daarom over pro-actieve preventie.

Voorafgaand aan het nemen van de concrete pro-actieve maatregelen gaat een analyse en beoordeling van de totale veiligheidssituatie vooraf, de risico-analyse. Daarbij moeten ook de mogelijkheden van de preparatie en repressie van de betreffende gemeente en regio worden betrokken. Het resultaat van de eerste schakel in de keten is het beleid voor risicobeheersing. Op basis daarvan worden vervolgens per object in onderlinge samenhang de pro-actieve en preventieve veiligheidsvoorzieningen enerzijds, en de preparatieve maatregelen en eventueel - bij een incident - de repressieve maatregelen vastgesteld.

Toelichting:

Uitgangspunten zijn:

- het, in een cyclisch proces, tot een acceptabel niveau beperken en beheersen van risico's of het ontstaan van effecten door organisatorische, infrastructurele, planologische maatregelen en/of materiele voorzieningen;
- pro-actieve preventie wordt bij voorkeur geïntegreerd aangepakt vanuit diverse betrokken disciplines in de keten, waarbij vanzelfsprekend het primaat van de brandweer ligt bij de fysieke veiligheidsaspecten (zowel voor brand, ongevallen, emissie-toxische wolken, e.d.);
- de beoogde maatregelen zijn onder meer gebaseerd op risicoanalyses, onderzoeken en bestuurlijke en operationele afwegingen binnen alle schakels van de veiligheidsketen;
- pro-actieve preventie is niet alleen een schakel in de veiligheidsketen, maar draagt de filosofie van integrale veiligheid uit!

Basistaken Pro-actie (ve preventie)

1. Ontwikkelen van beleid op het gebied van pro-actie (ve preventie)/ risicobeheersing.

Referentie PVB; 1.6, 1.7, 1.8, 1.9 en 1.10

Instrumenten:

- Regionaal beheersplan
- Wetsontwerp kwaliteitsbevordering rampenbestrijding
- Model meerjarenbeleidsplan
- Handboek Brandweer en Ruimtelijke Ordening
- Handleiding Brandweer en Integrale Veiligheid
- Gemeentelijk veiligheidsbeleid (VNG)
- Format management-rapportage
- Bestuurlijke rapportage

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Er is regionaal beleid op het gebied van pro-actie (ve preventie) ontwikkeld waarin onder meer doelstellingen, prioriteiten, benodigde personele capaciteit, financiële en overige middelen zijn vastgesteld.
- Dit regionale beleid is tevens de basis voor het gemeentelijke beleid.
- Er is een aantoonbaar verband tussen het beleid op het gebied van pro-actie (ve preventie) van de gemeenten en het regionale beleid op dit gebied zoals opgenomen in het regionaal beheersplan.
- Het gemeentelijk en regionaal beleid op het gebied van pro-actie (ve preventie) en het regionaal beheersplan zijn door de gemeentebesturen en het regionaal bestuur vastgesteld

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is een regionaal meerjaren-beleidsplan pro-actie (ve preventie) ontwikkeld waarin de gemeente-overstijgende taken en de coördinerende en ondersteunende taken zijn vastgesteld.
- In het regionaal meerjaren-beleidsplan zijn verder de prioriteiten, benodigde personele capaciteit, financiële en overige middelen vastgesteld.
- Jaarlijks wordt het meerjaren-beleidsplan pro-actie (ve preventie) geconcretiseerd in het regionaal beheersplan.
- Op het meerjarenbeleidsplan, het regionale beheersplan en het gemeentelijke preventiebeleid vindt beperkte monitoring plaats door middel van een planning & controlcyclus.
- Er is binnen het regionale en gemeentelijke beleid sprake van meethare financiële en operationele doelstellingen. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen.
- Het regionaal meerjaren-beleidsplan wordt door de gemeentebesturen en het regionale bestuur vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Het regionale en gemeentelijke pro-actie (ve preventie) beleid is totstandgekomen en afgestemd met de relevante ketenpartners, waardoor sprake is van een integraal preventiebeleid.
- Bijstelling vindt plaats op basis van periodieke managementrapporten, waarvoor sprake is van een gesloten beleidscyclus. Er wordt zowel door het management als door het bestuur gestuurd op resultaten.

Toelichting:

Alle in deze matrix vastgestelde pro-actie (ve preventie) taken maken een integraal onderdeel uit van het regionaal en gemeentelijke beleidsplan en het meerjarenbeleidsplan.

Basistaken Pro-actie (ve preventie)

2. Inventariseren en analyseren van structurele bestaande risico's. Dit betreft ook bedrijven of activiteiten die externe veiligheidsrisico's met zich meebrengen.

Referenties PVB: 1.1, 1.2, 1.3

Instrumenten:

- Handleiding Brandweezorg
- Leidraad Risico opleverende activiteiten
- Risicobeleidsmix
- Handleiding Veiligheids Effect Analyse
- Leidraad maatramp
- Leidraad operationele prestaties
- Model Risicokaart
- Kwaliteitssysteem
- BRZO
- AmvB bedrijfsbrandweer
- Regionaal beheersplan
- Bestuurlijke rapportage

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Er is een regionaal beleid waarin is aangegeven wat de regio verstaat onder risico.
- Periodiek vindt een (hernieuwde) inventarisatie en analyse van "alle" bestaande risico's en effecten (zie regionale risico-inventarisaties) plaats.
- Er is een monitoringssysteem ingericht dat waarborgt dat aanpassingen op het bestaande risicobeeld worden geïnventariseerd.
- De uitkomsten worden jaarlijks gerapporteerd aan het bestuur en zijn opgenomen in de risicokaart van de gemeente.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

inventarisatie van "alle" risico's is niet mogelijk omdat er altijd verborgen risico's zijn

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Jaarlijks vindt vanuit het perspectief van de brandweer een evaluatie plaats van het bestaande risicobeeld.
- De uitkomsten van de evaluatie worden aan het bestuur voorgelegd ter accordering en kunnen worden gebruikt voor de bijstelling van beleid (zie ook basistaak 2 pro-actie (ve preventie)).
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De brandweer heeft een beleidsbepalende rol in de analyse samen met andere partners in de keten.
- Risicomanagement maakt een integraal onderdeel uit van het kwaliteitssysteem en vindt plaats in een cyclisch proces (Plan-Do-Check-Act).
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- Jaarlijks vindt gezamenlijk met de ketenpartners een evaluatie plaats van de risicokaart en wordt indien nodig beleid bijgesteld (zie ook basistaak 2 pro-actie (ve preventie)).

Toelichting:

wanneer nog niet eerder risico-inventarisatie heeft plaatsgevonden is het aan te raden dit direct in een cyclisch proces op te nemen.

Basistaken Pro-actie (ve preventie)

3. Het prioriteren van de risico's en het formuleren van beheersmaatregelen (beleid en operationele) teneinde de risico's en ongewenste effecten te vermijden en/of te beperken.

Referentie PVB: Geen

Instrumenten:

- Handleiding Brandweezorg
- Leidraad Risico opleverende activiteiten
- Risicobeeldsmix
- Handleiding Veiligheids Effect Analyse
- Leidraad maatrap
- Leidraad operationele prestaties
- Model Risicokaart
- Kwaliteitssysteem
- BRZO
- Bestuurlijke rapportage
- Regionaal beheersplan

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Het geïnventariseerde en geanalyseerde risicobeeld is geprioriteerd.
- De geprioriteerde risico's zijn vertaald naar beheersmaatregelen binnen de eigen organisatie (input voor preparatie voor het opstellen van aanvalsplannen en rampenbestrijdingplannen).
- De uitkomsten worden gerapporteerd middels een beleidsadvies aan het bestuur. Hierin zijn voorstellen over het wel of niet aannemen van de restrisico's opgenomen. Het bestuur weegt hierbij de aanvaardbaarheid van risico's af.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

Het als brandweer-organisatie opstellen van een advies voor het bestuur inzake de aanpak van de bestaande risico's, inclusief bijbehorende prioritering. Tevens wordt inzicht verschaft in de restrisico's, waarvoor geen maatregelen worden genomen. Prioritering van risico's en vertalen naar beheersmaatregelen vindt éénmaal per 4 jaar plaats, zie risico-inventarisatie.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Het risicobeeld en de bijbehorende beheersmaatregelen maken onderdeel uit van het meerjarenbeleidsplan en het beleid van de regionale en gemeentelijke organisatie.
- Het effect van de beheersmaatregelen wordt jaarlijks geëvalueerd en wordt gebruikt als input voor nieuw beleid.
- De uitkomsten van bovenstaande evaluatie worden gerapporteerd aan het bestuur.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

Prioritering van risico's en vertalen naar beheersmaatregelen vindt éénmaal per 3 jaar plaats, zie risico-inventarisatie.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Het beleidsadvies voor het bestuur, inzake alle geïnventariseerde risico's inclusief een voorstel voor de beheersmaatregelen, wordt jaarlijks opgesteld in overleg met betrokken ketenpartners.
- Het beschreven risicoproces maakt een integraal onderdeel uit van het kwaliteitssysteem en vindt plaats in een cyclisch proces (Plan-Do-Check-Act).
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

Prioritering van risico's en vertaling naar beheersmaatregelen vindt éénmaal per jaar plaats, zie risico-inventarisatie.

Basistaken Pro-actie (ve preventie)

4. Het ontwikkelen en onderhouden van effectieve beleidsnetwerken (regionaal en landelijk).

Referentie PVB: 1.6, 1.7

Instrumenten:

- Model dienstverlenings-overeenkomst
- Procedures

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- De Brandweer (regionaal en gemeentelijk) is een vaste gesprekspartner binnen de relevante overlegstructuren.
- De betrokkenheid bij de voorbereiding en uitvoering van integrale veiligheid is geregeld door middel van schriftelijke afspraken met andere betrokken diensten.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld

VERVALLEN

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 is gelijk aan 3.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- De Brandweer levert een actieve bijdrage in de belangrijke overlegstructuren en wordt bestuurlijk erkend in zijn rol als veiligheidsmakelaar.
- Structurele betrokkenheid van de brandweer bij de voorbereiding en uitvoering van integrale veiligheid is geregeld door middel van procedurele afspraken met andere betrokken diensten.
- Bovenstaand is geborgd in dienstverleningsovereenkomsten.
- Jaarlijks wordt het offer van het beleidsnetwerk met de ketenpartners geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten kunnen beleid en procedures inzake deze netwerken worden bijgesteld.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Basistaken Pro-actie (ve preventie)

Minimum Kwaliteitsniveau 1

5. Het stimuleren van veiligheidsbewustzijn/ Risicocommunicatie.

Referentie PVB : geen.

Instrumenten:

- Model Risicokaart
- Communicatieplan
- Format managementrapportage
- Voramp
- Rampbestrijdingsplan-nen
- BRI, besluit rampbestrijdingsplan-nen inrichtingen
- BIR, besluit informatie in zake rampen en zware ongevallen

- Op basis van incidenten of grootschalige rampen vindt op regionaal en gemeentelijk niveau risicocommunicatie plaats en wordt re-actief het veiligheids-bewustzijn gestimuleerd.
- Preventief en pro-actief wordt, over grote risico's gecommuniceerd, op basis van de risicokaarten, rampenbestrijdingsplannen en veiligheidsrapporten.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is sprake van een duidelijke regionale communicatiestrategie waar een vastomlijnd stappenplan aan ten grondslag ligt om risico-communicatie vorm en inhoud te geven. Deze strategie en stappenplan zijn vertaald naar gemeentelijk niveau.
- Er ligt vanuit de communicatiestrategie een aantoonbare koppeling tussen het regionale meerjarenbeleidsplan en de regionale en gemeentelijke beleidsplannen.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Er is sprake van een regionaal integraal communicatieplan, waarin de communicatiestrategie en het stappenplan met de betrokken ketenpartners is afgestemd. Dit plan is vertaald naar gemeentelijk niveau.
- Bijstelling vindt plaats op basis van periodieke managementrapportages.
- Er is sprake van een gesloten beleidscyclus, waarbij op basis van de managementrapportages en periodieke evaluatiemomenten het communicatieplan kan worden bijgesteld.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

6. Advisering omtrent ruimtelijke ontwikkelingsplannen, infrastructurale projecten, concrete bouwinitiatieven (nieuwe risico's) en tijdelijke risico's.

Referentie PVB: 1.4. , 1.5,

Instrumenten:

- VER (veiligheids-effect-rapportage)
- Handleiding Brandweezorg,
- Leidraad Risico opleverende activiteiten,
- Risicobeleidsmix
- Handleiding Veiligheids Effect Analyse
- Leidraad maatramp
- Leidraad operationele prestaties
- Kwaliteitssysteem

- Betrokkenheid van de brandweer is in een vroeg stadium geregeld en wel op een zodanige wijze dat de fysieke veiligheidsaspecten vroegtijdig aan de orde komen, zodat de kans op structurele risico's kan worden verkleind dan wel de risico's beheersbaar worden gemaakt.
- De verantwoordelijkheden tussen betrokken ketenpartners zijn toegewezen en bekend.
- De regionale brandweer vervult naast de fysieke veiligheid de rol van procesbegeleider en procesbewaker en adviseert middels een schriftelijk advies.
- De regionale brandweer doet relevante nieuwe plannen/risico's aan het beheersplan en informeert gemeenteraden, regiobestuur en belanghebbende diensten over mogelijke consequenties.
- Bovendien is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

Het betreft ook de zekergestelde bereikbaarheid van panden voor brandweer-voertuigen en de routing van gevaarlijke stoffen. Het is belangrijk dat bij planvorming veiligheid als verplicht onderwerp aan de orde komt. Het gedachtegoed van de VER moet bij iedereen bekend zijn en meegenomen worden zonder de VER verplicht te stellen.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- De betrokkenheid van de regionale brandweer is beschreven in procedurele afspraken met andere betrokken diensten, overeenkomstig de vastgestelde regionale en gemeentelijke beleidsplannen.
- De procedurele afspraken en bijbehorende beleidsplannen worden jaarlijks met de betrokken diensten geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten van deze evaluatie kunnen processen en beleid worden bijgesteld.
- De regionale brandweer rapporteert schriftelijk aan het bestuur die met inachtneming van de risico's en effecten besluiten neemt.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De systeemverantwoordelijkheid voor het totale proces van advisering binnen dit taakgebied is geborgd in een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- De regionale brandweer vervult een adviesfunctie en regiefunctie, terwijl de gemeente verantwoordelijk is voor de overall afstemming en kwaliteitsbewaking.

Toelichting:

de gemeente heeft bijvoorbeeld een safetymanager in dienst die namens de gemeente(n) de totale veiligheid bewaakt en hierbij alle betrokken partijen betreft.

Uiteindelijke doel is de structurele betrokkenheid en de adviserende en de procesbegeleiders rol van de regionale brandweer binnen dit proces wettelijk vast te leggen.

Basistaken Pro-actie (ve preventie)

7. **Het vanuit de regionale brandweer pro-actief anticiperen op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en vertalen naar beleid; eventueel ook internationaal.**

Referentie PVB: geen.

Instrumenten:

- Statistieken
- Recentelijke onderzoeksrapportages
- Monitor rampenbestrijding
- Regionaal beheersplan

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en trends worden actief gemonitord en geanalyseerd.
- Het bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de consequenties van deze ontwikkelingen voor het vastgestelde beleid.

VERVALLEN

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 is gelijk aan 3.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er wordt pro-actief geanticipeerd door het uitvoeren van, of anticiperen op, onderzoeken naar toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van integrale veiligheid in relatie tot de eigen regio.
- De uitkomsten van deze onderzoeken dienen aantoonbaar als input voor te formuleren beleid.
- In de begroting is structureel ruimte gereserveerd voor het uitvoeren van deze onderzoeken.
- Bovenstaande is bestuurslijk vastgesteld.

VERVALLEN

4 Preventie

Preventie: “De zorg voor het voorkomen van (directe oorzaken) van (brand)onveiligheid en het zoveel mogelijk beperken en beheersen van gevolgen van inbreuken op de veiligheid indien die inbreuken zouden optreden”.

VERVALLEN

Taken Preventie

1. Ontwikkelen preventiebeleid.

Referentie PVB: 2.20, 2.21, 2.22, 2.23.

Instrument:

- Prevap: preventie-activiteitenplan
- Model meerjarenbeleidsplan
- Model preventiebeidsplan
- Format managementrapportage
- Regionaal beheersplan
- Bestuurlijke rapportage

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Er is gemeentelijk preventiebeleid ontwikkeld waarin onder meer de doelstellingen, prioriteiten, benodigde personele capaciteit, financiële en overige middelen zijn vastgesteld.
- Het gemeentelijk preventiebeleid is afgestemd met de diensten bouwtoezicht, milieubeheer en overige betrokken diensten.
- Het Prevap maakt onderdeel uit van het gemeentelijk preventiebeleid.
- Er is een aantoonbaar verband tussen het preventiebeleid van de gemeenten en het regionale preventiebeleid opgenomen in het regionale beheersplan.
- Het gemeentelijk preventiebeleid en het regionaal beheersplan zijn door de gemeentebesturen en het regionale bestuur vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is een regionaal meerjarenbeleidsplan preventie ontwikkeld waarin de gemeente-overstijgende preventietaken en de coördinerende en ondersteunende taken zijn vastgesteld.
- In het regionaal meerjarenbeleidsplan zijn verder de prioriteiten, benodigde personele capaciteit, financiële en overige middelen vastgesteld.
- Jaarlijks wordt het meerjaren-beleidsplan preventie geconcretiseerd in het regionaal beheersplan.
- Op het meerjarenbeleidsplan, het regionale beheersplan en het gemeentelijke preventiebeleid vindt beperkte monitoring plaats door middel van een planning & controlcyclus.
- Er is binnen het regionale en gemeentelijke beleid sprake van meethbare financiële en operationele doelstellingen. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen.
- Het regionaal meerjarenbeleidsplan wordt door de gemeentebesturen en het regionale bestuur vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Het regionale en gemeentelijke preventiebeleid is totstandgekomen en afgestemd met de relevante ketenpartners, waardoor sprake is van een integraal preventiebeleid.
- Bijstelling vindt plaats op basis van periodieke managementrapportages waardoor sprake is van een gesloten beleidscyclus. Er wordt zowel door het management als door het bestuur gestuurd op resultaten.

Toelichting:

Alle in deze matrix vastgestelde preventietaken maken een integraal onderdeel uit van het gemeentelijk preventiebeleidsplan, het regionale meerjarenbeleidsplan en het regionale beheersplan.

Taken Preventie

2. Adviseren bij het verlenen van bouwvergunningen.

Referenties PVB: 2.1, 2.2, 2.14, 2.15.

Instrumenten:

- TAC
- Toetsingskader voor bouwplanbeoordeling
- Brandbeveiligings-concepten
- Model dienstverlenings-overeenkomst
- Kwaliteitssysteem

Toelichting:

Efficiency mag bij de keuze van uitvoering een rol spelen. Het is belangrijk dat voor preparatie/repressie van belang zijnde aspecten van bouwplannen in de organisatie beschikbaar komen. Ook dient de brandweer bij de handhaving van de bouwregulering voldoende betrokken te zijn (zie controle en handhaving). Dit pleit voor een primaire verantwoordelijkheid voor de advisering rondom brandveiligheid in dit vergunningsverleningsproces bij de brandweer. Echter, in die gemeenten waar Bouw- en Woningtoezicht (BWT) de adviserende rol efficiënt en adequaat vervult, met inacht-neming van bovenstaande, kan het gemeentebestuur besluiten het primaat bij BWT te laten liggen.

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Betrokkenheid van de brandweer is in een vroeg stadium geregeld en wel op een zodanige wijze dat de aandacht voor fysieke veiligheidsaspecten is geborgd.
- De verantwoordelijkheden tussen betrokken ketenpartners zijn toegewezen en bekend.
- De regionale brandweer vervult m.b.t. de fysieke veiligheid in het adviseringstraject de rol van procesbegeleider, waar nodig de rol van procesbewaker, en adviseert middels een schriftelijk advies.
- De gemeentelijke brandweer adviseert bij alle gebouwen die gebruikvergunningplichtig zijn (bijvoorbeeld door schriftelijke aantekeningen op bouwtekeningen).
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is sprake van schriftelijke procedurele afspraken, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met alle relevante ketenpartners.
- Minimaal jaarlijks vindt op initiatief van de brandweer een evaluatie plaats van de dienstverleningsovereenkomsten met de betrokken ketenpartners en vindt indien nodig bijstelling van de gemaakte afspraken plaats.
- De brandweer adviseert bij alle utiliteits- en woongebouwen.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De systeemverantwoordelijkheid voor het totale proces van advisering binnen dit taakgebied is geborgd in een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- De regionale brandweer vervult een adviesfunctie en regiefunctie, terwijl de gemeente verantwoordelijk is voor de overall afstemming en kwaliteitsbewaking.
- De regionale brandweer adviseert bij alle relevante vergunningsaanvragen (bedrijven, grote woningbouwprojecten en bestaande bouwwerken)
Het advies is schriftelijk en beargumenteerd.

Let op:

*Ook gebouwen die niet
gebruiksvergunningplichtig zijn vallen
hieronder.*

Taken Preventie

3. Adviseren bij het verlenen en goedkeuren van wijzigingen van milieuvergunningen.

Referentie PVB: 2.9.

Instrumenten:

- Model advies
- Model dienstverleningsovereenkomst
- Kwaliteitssysteem
- AmvB's Wet Milieubeheer (inclusief Vuurwerkbesluit)

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Betrokkenheid van de brandweer is in een vroeg stadium geregeld en wel op een zodanige wijze dat de aandacht voor fysieke veiligheidsaspecten binnen het milieuvergunningproces en de AmvB's van de Wet Milieubeheer is geborgd. Dit geldt zowel voor gemeentelijke als provinciale milieuvergunningen (tevens bij wijzigingen in milieuvergunningen).
- De verantwoordelijkheden tussen betrokken ketenpartners zijn toegewezen en bekend.
- De regionale brandweer adviseert m.b.t de fysieke veiligheid in het vergunningstraject middels een schriftelijk advies.
- De gemeentelijke brandweer is verantwoordelijk voor het uiteindelijke advies.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is sprake van schriftelijke procedurele afspraken, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met alle relevante ketenpartners.
- Minimaal jaarlijks vindt op initiatief van de brandweer een evaluatie plaats van de dienstverlenings-overeenkomsten met de betrokken ketenpartners en vindt indien nodig bijstelling van de gemaakte afspraken plaats.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De systeemverantwoordelijkheid voor het totale proces van advisering binnen dit taakgebied is geborgd in een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- De regionale brandweer vervult een adviesfunctie en regiefunctie, terwijl de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de overall afstemming en kwaliteitsbewaking.
- De regionale brandweer adviseert periodiek tevens aan de provincie en gemeenten inzake de fysieke veiligheidsaspecten binnen het te formuleren milieubeleidsplan.
- Het advies is schriftelijk en beargumenteerd.

Taken Preventie

4. Adviseren bij het verlenen van vergunningen op basis van APV, BBV en Horecawet.

Referenties PVB: 2.11, 2.12, 2.13.

Instrumenten:

- Model advies
- Model dienstverleningsovereenkomst
- Kwaliteitssysteem

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Betrokkenheid van de brandweer is in een vroeg stadium geregeld en wel op een zodanige wijze dat de aandacht voor brandveiligheidsaspecten binnen het vergunningsproces is geborgd.
- De verantwoordelijkheden tussen betrokken ketenpartners zijn toegewezen en bekend.
- De regionale brandweer vervult m.b.t de brandveiligheid in het adviserend traject minimaal de rol van procesbegeleider en adviseert middels een schriftelijk advies.
- De gemeentelijke brandweer adviseert over alle vergunningen in het kader van APV, BBV en Horecawet.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is sprake van schriftelijke procedurele afspraken, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met alle relevante ketenpartners.
- Minimaal jaarlijks vindt op initiatief van de brandweer een evaluatie plaats van de dienstverleningsovereenkomsten met de betrokken ketenpartners en vindt indien nodig bijstelling van de gemaakte afspraken plaats.
- De brandweer adviseert bij alle relevante vergunningsaanvragen.
- Het advies is schriftelijk en beargumenteerd.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De systeemverantwoordelijkheid voor het totale proces van advisering binnen dit taakgebied is geborgd in een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- De regionale brandweer vervult een adviesfunctie en regiefunctie, terwijl de gemeente verantwoordelijk is voor de overall afstemming en kwaliteitsbewaking.

5. Adviseren en verlenen van gebruiksvergunningen.

Referentie PVB: 2.5 , 2.7, 2.8.

Instrumenten:

- Prevap
- Model advies
- Model Gebruiksvergunning
- Model dienstverleningsovereenkomst
- Kwaliteitssysteem

Toelichting:

Efficiëncy mag bij de keuze van uitvoering een rol spelen. Het is belangrijk dat de voor preparatie/repressie van belang zijnde aspecten van wijzigingen van gebruik in de organisatie beschikbaar komen. Het is van belang dat de brandweer bij de handhaving van de gebruiksvergunning voldoende betrokken is (zie controle en handhaving). Dit pleit voor een primaire verantwoordelijkheid voor de advisering rondom brandveiligheid in dit vergunningsverleningsproces bij de brandweer. Echter in die gemeenten waar Bouwen en Woningtoezicht (BWT) de adviserende en vergunningsverlenende rol efficiënt en adequaat vervult, met inachtneming van bovenstaande, kan het gemeentebestuur besluiten het primaat bij BWT te laten liggen.

- Betrokkenheid van de brandweer is in een vroeg stadium geregeld en wel op een zodanige wijze dat de aandacht voor brandveiligheidsaspecten binnen het vergunningsproces is geborgd.
- De verantwoordelijkheden tussen betrokken ketenpartners zijn toegewezen en bekend.
- De regionale brandweer vervult m.b.t de brandveiligheid in het adviseringstraject de rol van procesbegeleider en adviseert middels een schriftelijk advies
- Alle nieuwe en risicovolle bestaande gebruiksvergunningplichtige inrichtingen worden door de gemeentelijke brandweer, van een gebruiksvergunning (sadvies) voorzien.
- In het Preventie activiteitenplan is opgenomen voor welke risico's/inrichtingen een gebruiksvergunning verplicht is.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

Risicovolle inrichtingen zijn de door het bestuur aangewezen inrichtingen. Hieronder vallen minimaal die inrichtingen waar grote aantallen personen kunnen verblijven en inrichtingen waar aan onbekende personen onderdak wordt geboden.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is sprake van schriftelijke procedurele afspraken, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met alle relevante ketenpartners.
- Minimaal jaarlijks vindt op initiatief van de brandweer een evaluatie plaats van de dienstverleningsovereenkomsten met de betrokken ketenpartners en vindt indien nodig bijstelling van de gemaakte afspraken plaats.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De systeemverantwoordelijkheid voor het totale proces van advisering binnen dit taakgebied is geborgd in een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- De regionale brandweer vervult een adviesfunctie en regiefunctie, terwijl de gemeente verantwoordelijk is voor de overall afstemming en kwaliteitsbewaking.
- Alle (nieuwe en bestaande) gebruiksaanvragen voor splinterige inrichtingen worden door de brandweer van een gebruiksaanvraag (advies) voorzien.

Toelichting:

Alle achterstanden worden weggewerkt conform een door het bestuur vastgelegde prioritering.

Taken Preventie

6. Het afgeven van beschikkingen voor bedrijfsbrandweren. (het toepassen van artikel 13 van de Brandweerwet).

Referentie PVB: geen.

Instrumenten:

- AmvB bedrijfsbrandweren
- Handleiding artikel 13 (Rotterdam)

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Er is een vastgesteld beleid over het proces van afgeven en de inhoud van de bedrijfsbrandweerbeschikkingen.
- Betrokkenheid van de brandweer is in een vroeg stadium geregeld en wel op een zodanige wijze dat de informatie nodig voor de beschikking aan de eisen van de brandweer voldoet.
- De verantwoordelijkheden tussen betrokken ketenpartners zijn toegevoegd en bekend.
- De regionale brandweer adviseert m.b.t de fysieke veiligheid in de beschikkingen middels een schriftelijk advies.
- Alle bedrijven die onder artikel 13 vallen worden door de gemeentelijke brandweer, van een aanwijzing beschikking voorzien.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is sprake van schriftelijke procedurele afspraken, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met alle relevante ketenpartners.
- Minimaal jaarlijks vindt op initiatief van de brandweer een evaluatie plaats van de dienstverleningsovereenkomsten met de betrokken ketenpartners en vindt indien nodig bijstelling van de gemaakte afspraken plaats.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De systeemverantwoordelijkheid voor het totale proces van advisering binnen dit taakgebied is geborgd in een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- De regionale brandweer vervult een adviesfunctie en regiefunctie, terwijl de gemeente verantwoordelijk is voor de overall afstemming en kwaliteitsbewaking.

Taken Preventie

Minimum Kwaliteitsniveau 1

7. Het beoordelen van veiligheidsrapporten (VR).

Referentie PVB: geen.

Instrumenten:

- BRZO
- CPR 20 (RIB)
- IBBB

- Er is een vastgesteld beleid over het proces van afgeven en de inhoud van de beoordeling van veiligheidsrapporten.
- Betrokkenheid van de brandweer is in een vroeg stadium geregeld en wel op een zodanige wijze dat de informatie nodig voor het beoordelen van het veiligheidsrapport aan de eisen van de brandweer voldoet.
- De verantwoordelijkheden tussen betrokken ketenpartners zijn toegewezen en bekend.
- De regionale brandweer adviseert de gemeenten (door tussenkomst van de gemeentelijke brandweer) m.b.t. artikel 16 van het BRZO middels een schriftelijk advies.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is sprake van schriftelijke procedurele afspraken, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met alle relevante ketenpartners.
- Minimaal jaarlijks vindt op initiatief van de brandweer een evaluatie plaats van de dienstverleningsovereenkomsten met de betrokken ketenpartners en vindt indien nodig bijstelling van de gemaakte afspraken plaats.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De systeemverantwoordelijkheid voor het totale proces van advisering binnen dit taakgebied is geborgd in een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- De regionale brandweer heeft naast de adviesfunctie ook een eigen verantwoordelijkheid.
- De gemeente en regionale brandweer vervullen gezamenlijk de regiefunctie en zijn samen verantwoordelijk voor de overall afstemming en kwaliteitsbewaking.

Taken Preventie

8. Het geven van brandpreventieve voorlichting op regionaal en gemeentelijk niveau.

Referentie PVB: 2.16, 2.17, 2.18 en 2.19.

Instrumenten:

- Model Voorlichtingsplan
- Lespakketten voor scholen of bedrijven
- Draaiboeken
- Bestuurlijke rapportage

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Het geven van incidentele preventieve voorlichting via diverse media en gericht op specifieke interne en externe doelgroepen.
- Brandpreventieve voorlichting vormt een integraal en structureel onderdeel van het Preventie activiteitenplan (zie taak 1 Preventie).
- Op regionaal niveau vindt afstemming plaats over publieksvoorlichting.

Toelichting:

Dit betreft onder meer ad hoc voorlichting na een incident, incidentele preventieve schriftelijke voorlichting (persberichten, themagerichte voorlichting over gasflessen, vuurwerk) én voorlichting aan doelgroepen zoals zorginstellingen, scholen, horeca.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Voorlichting maakt een structureel onderdeel uit van het regionale meerjarenbeleidsplan en de regionale en gemeentelijke beleidsplannen Preventie (zie taak 1 preventie).
- Er zijn structurele middelen in de begroting opgenomen om aan de voorlichtingstaken vorm en inhoud te geven.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Er is een voorlichtingsplan. Hierin is een duidelijke communicatie-strategie met een vast omlijnd stappenplan vastgelegd.
- Dit voorlichtingsplan wordt afgestemd met de relevante ketenpartners om de integraliteit van alle voorlichting op het gebied van preventie te bevorderen.
- Het voorlichtingsplan wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Taken Preventie

9. Overdracht van informatie aan preparatie en repressie.

Referentie PVB: 2.4.

Instrumenten:

- Model Dienstverleningsovereenkomst
- Kwaliteitssysteem
- Meldingsregistratie-systeem
- Model managementrapportage
- Intern Klanttevredenheids-onderzoek
- incidentonderzoek

Toelichting:

Het is belangrijk dat de voor preparatie/repressie van belang zijnde aspecten van brandweezorg en rampenbestrijding in de organisatie beschikbaar komen vanuit de afdeling Preventie. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het schriftelijk aanleveren van informatie ten behoeve van de bereikbaarheidskaart en het maken van aanvalsplannen en rampenbestrijdingsplannen.

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Er is sprake van structureel overleg tussen de afdeling Preventie en de afdelingen Preparatie en Repressie.
- Dit is gebaseerd op vaste procedures en werkafspraken. Er is sprake van structurele schriftelijke informatievoorziening.
- Op objectniveau vindt afstemming plaats.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- De vastgelegde procedures en werkafspraken worden periodiek tussen de betrokken afdelingen geëvalueerd en indien gewenst bijgesteld.
- Procedures en afspraken worden vastgelegd in een interne samenwerkingsovereenkomst.
- Er is sprake van een meldingsregistratiesysteem tussen de verschillende afdelingen over een correcte en tijdige afhandeling van bijvoorbeeld incidenten, tekortkomingen, problemen, defecten.
- Het systeem maakt onderdeel uit van het management-informatiesysteem.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- De vastgelegde procedures en werkafspraken uit kwaliteitsniveau 2 maken onderdeel uit van een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- De tevredenheid van het functioneren van de afdelingen wordt gemeten en gebruikt als managementinformatie.
- Jaarlijks worden alle binnengekomen meldingen geëvalueerd en onderzocht op trends. Op basis van deze analyse kan bijstelling van het beleidsplan plaatsvinden.

10. Toetsen van ontruimingsplannen en het begeleiden van ontruimingsoefeningen.

Noot:

indien er sprake is van een aparte afdeling Preparatie binnen de organisatie heeft het de voorkeur deze taak daar onder te brengen.

Instrumenten:

- Model ontruimingsplannen
- Draaiboeken ontruimingsoefeningen
- Checklisten beoordelen ontruimingsoefeningen
- Model managementrapportage

- Alle ontruimingsplanplichtige inrichtingen zijn geïnventariseerd.
- Er wordt actief beleid gevoerd om te zorgen dat deze inrichtingen een getoetst en goedgekeurd ontruimingsplan in hun bezit hebben.
- Dit beleid is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

In dit niveau is er de relatie met de gebruiksvergunning, waarbij het ontruimingsplan goedgekeurd is (zou moeten zijn) door de brandweer.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 is gelijk aan 3.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- De ontruimingsplannen mogen niet zijn verouderd. Dit wordt structureel gecontroleerd.
- Het veiligheidsbewustzijn bij de ontruimingsplanplichtige inrichtingen wordt gestimuleerd door onder meer de brandweer een actieve bijdrage te laten leveren bij de begeleiding van ontruimingsoefeningen.
- De beschikbare gegevens maken een onderdeel uit van het managementinformatiesysteem en worden jaarlijks geanalyseerd en indien nodig gebruikt om beleid op dit vlak bij te stellen.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

VERVALLEN

5 Controle

Definitie Controle: “Het (periodiek en) integraal op fysieke veiligheid controleren van bouwwerken en inrichtingen (waaronder ook infrastructurele objecten en evenementen). Controle vindt plaats op basis van vergunningen en/of algemeen bindende voorschriften”.

Toelichting

- Controle is een wettelijke taak voor de gemeente die door de brandweer op basis van inhoudelijke deskundigheid kan worden uitgevoerd. Wel moet er sprake zijn van een functiescheiding met vergunningverlening in verband met de kwaliteit van het werk en de te garanderen onafhankelijkheid.
- Binnen controles worden actieve en passieve controles onderscheid. Passieve controles vinden plaats op basis van binnengekomen meldingen en klachten (“piepsysteem”). Bij actieve controles ligt het initiatief bij de brandweerorganisatie.
- Intensiteit van controle kan verschillen, variërend van een schriftelijke controle, tot een zichtcontrole of een totale controle.
- Het gaat om de controles waarbij de gemeente het bestuur is. Hierbij gaat het om de minst risicovolle bedrijven en de MKO bedrijven. Niet onder deze richtlijn vallen dus de controles waarvoor het bestuur op provinciaal of ministerieel niveau ligt.
- Het controleproces zou als volgt kunnen worden ingericht:
 - Definieer in overleg met de ketenpartners voor welke controles de brandweer toegevoegde waarde heeft (op basis van beschikbare expertise en effectiviteit);
 - Stel een dienstverleningsovereenkomst op tussen de betrokken partners over de gemaakte afspraken;
 - Plan de controles;
 - Voer de controles uit;
 - Monitor, registreer en evalueer de controles;
 - Stel de intensiviteit van de controle vast;
 - Indien noodzakelijk stel beleid en planning bij.

Indien dit bovenstaande proces wordt uitgevoerd wordt voorkomen dat preventisten te veel tijd besteden aan controles en onvoldoende toekomen aan andere preventietaken. Het proces van controle gaat naadloos over in het proces van handhaving, indien hiertoe aanleiding bestaat. Goede borging van overdracht van controle naar handhaving is daarom essentieel.

1. Opstellen beleidskader controle en handhaving.

Referentie PVB: geen.

Instrumenten:

- Model Activiteitenplan
- Format meerjarenbeleidsplan
- Format management-rapportage
- Regionaal beheersplan
- Bestuurlijke rapportage

- Er ligt een regionaal en daarvan gemeentelijk afgeleid controle-en handhavingsbeleid (waarin onder meer prioriteiten, benodigde capaciteit en middelen zijn vastgesteld), inclusief bijbehorende doelstellingen.
- Dit beleid is uitgewerkt in een Activiteitenplan Controle- en Handhaving.
- Er is een aantoonbaar verband tussen het controle en handhavingsbeleid van de gemeenten en regio en het regionale beleid opgenomen in het regionale beheersplan.
- Het regionaal en gemeentelijk controle en handhavingsbeleid en het regionaal beheersplan zijn door de gemeentebesturen en het regionale bestuur vastgesteld.

Toelichting:

In het beleid zouden meetbare financiële en operationele doelstellingen moeten zijn opgenomen, die zowel kwantitatief als kwalitatief kunnen zijn.

Aandacht voor handhavingsbeleid verdient aanbeveling.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Er is een regionaal meerjarenbeleidsplan waarin structureel invulling wordt gegeven aan de taakgebieden controle en handhaving (waarin onder meer prioriteiten, benodigde capaciteit en middelen zijn vastgesteld), inclusief bijbehorende doelstellingen.
- Jaarlijks wordt het meerjarenbeleidsplan geconcretiseerd in het regionaal beheersplan.
- Op het meerjarenbeleidsplan en het beheersplan vindt beperkte monitoring plaats door middel van een planning & controlcyclus.
- Er is binnen het regionale en gemeentelijke beleid sprake van meetbare financiële en operationele doelstellingen. Hierin wordt een onderscheid gemaakt in kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen.
- Het regionaal meerjarenbeleidsplan wordt door de gemeentebesturen en regionaal bestuur vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Het regionale en gemeentelijke beleid is totstandgekomen en afgestemd met de relevante ketenpartners, waardoor sprake is van een integraal controle- en handavingsbeleid.
- Bijstelling vindt plaats op basis van periodieke managementrapportages waardoor er sprake is van een gesloten beleidscyclus. Er wordt zowel door het management als door het bestuur gestuurd op resultaten.

Taken Controle

2. Uitvoeren integrale controles tijdens het gehele bouwproces (actieve controle).

Referentie PVB: geen.

Instrumenten:

- Format dienstverlenings-komst
- Format checklist voor uitvoeren controles
- Kwaliteitssysteem

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- De brandweer wordt structureel betrokken bij de eindcontrole van het bouwproces.
- Bij specifieke brandpreventieve voorzieningen dient de betrokkenheid van de brandweer voor het uitvoeren van tussentijdse controles te zijn verzekerd.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

VERVALLEN

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- De brandweer wordt niet alleen bij eindcontroles, maar ook bij oplevering en bij tussentijdse controles structureel betrokken bij het bouwproces.
- Er worden in alle gevallen controleverslagen gemaakt.
- De betrokkenheid van de brandweer is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.
- De dienstverleningsovereenkomst wordt periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Waar mogelijk vinden integrale controles plaats met betrokken diensten.
- Alle controles worden uitgevoerd met checklisten en op grond van vastgestelde procedures.
- Deze procedures geven inzicht in kwaliteit, kwantiteit en tijdstippen van controles (met bouw- en woningtoezicht, bouwondernemers, enz).
- Deze gegevens maken een integraal onderdeel uit van het management-informatiesysteem.
- De procedures maken onderdeel uit van een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.

Taken Controle

3. Uitvoeren controles gedurende de gebruiksduur van bouwwerken en inrichtingen, waaronder infrastructurele objecten, milieuvergunningplichtige inrichtingen of evenementen (actieve controle).

Referentie PVB: 2.6

Instrumenten:

- Prevap
Format checklist uitvoeren controle
- Kwaliteitssysteem

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Door middel van periodieke controle van vergunningsvoorwaarden wordt gewaarborgd dat het beoogde peil van brand-/fysieke veiligheid wordt behouden.
- Controles vinden plaats op hoofdlijnen op basis van vastgestelde frequenties en met een checklist op hoofdlijnen.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

Indien om capaciteitsredenen keuzes moeten worden gemaakt is het van belang dat tenminste de inrichtingen met prioriteit 1-3 met daar aan gegeven controlefrequentie worden bezocht. (zie Prevap).

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Door middel van periodieke controle van vergunnings- beschikkingsvoorwaarden wordt gewaarborgd dat het beoogde peil van brand- fysieke veiligheid binnen alle vergunningsplichtige inrichtingen wordt behouden.
- Controles vinden plaats op basis van vastgestelde frequenties en op basis van gedetailleerde checklisten.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

Controles zijn in alle gevallen fysieke controles.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Waar nodig vinden integrale controles plaats met betrokken diensten.
- Alle controles worden uitgevoerd op basis van vastgestelde procedures.
- Deze procedures geven inzicht in kwaliteit, kwantiteit en tijdstippen van de controles.
- Deze gegevens maken een integraal onderdeel uit van het managementinformatie-systeem.
- De procedure vormen onderdeel uit van een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

Controles zijn in principe fysieke controles, maar bij een grotere frequentie van de controles kan, indien het risicoprofiel en uitgebreide controle-ervaring met het specifieke bedrijf daartoe aanleiding geven, worden volstaan met het opsturen van de checklisten, waarna risicobeoordeling van achter het bureau kan plaatsvinden.

Taken Controle

4. Controles op basis van meldingen of signalen uit de omgeving of op aangeven van het bestuur. (passieve controle).

Referentie PVB: geen

Instrumenten:

- Model Meldings-registratiesysteem
- Kwaliteitssysteem
- Model managementrapportage

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Meldingen of signalen worden afgehandeld op basis van risico-afwegingen. Dit bepaalt de volgorde van afhandeling.

Toelichting:

het verdient aanbeveling per risico-afweging een termijn vast te stellen waarbinnen de melding in behandeling dient te worden genomen.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 is gelijk aan 3.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Controles worden uitgevoerd op basis van meldingen of signalen uit de omgeving of op aangeven van het bestuur.
- Er is sprake van een meldingsregistratiesysteem.
- Jaarlijks worden de geregistreerde meldingen uit dit systeem geanalyseerd op trends. Op basis hiervan kan het beleid worden bijgesteld.
- De controles worden ingeplooid en uitgevoerd conform vastgestelde procedures en werkafspraken.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.
- Deze procedures geven inzicht in kwaliteit, kwantiteit en tijdstippen van de controles.
- De gegevens maken een integraal onderdeel uit van het managementinformatie-systeem.
- De procedures maken onderdeel uit van een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.

Taken Controle

5. Controles op industriële veiligheid inclusief milieuveiligheid (BRZO-bedrijven) (actieve controle).

Referentie PVB: geen.

Instrumenten:

- Seveso II richtlijnen
- IBBB-methodiek
- Model dienst-overeenkomst
- Kwaliteitssysteem
- Besluit bedrijfs-brandweren

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- De brandweer waarborgt door controle het beoogde peil van fysieke veiligheid bij BRZO bedrijven.
- Er is een, met de ketenpartners, vastgesteld inspectieprogramma.
- Controles door de brandweer vinden plaats minimaal volgens de vastgestelde frequentie zoals vastgelegd in de wettelijke richtlijnen. Hierbij dient het BRZO als uitgangspunt.
- Wijze van controleren dient te worden afgestemd met de relevante ketenpartners.
- De verantwoordelijkheden tussen betrokken ketenpartners zijn begrepen en bekend.
- Er is sprake van dienstovereenkomsten tussen de betrokken ketenpartners.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 is gelijk aan 3.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Door middel van periodieke controle van vergunningsvoorwaarden wordt gewaarborgd dat het beoogde peil van fysieke veiligheid wordt gerealiseerd.
- Er vinden integrale controles plaats met betrokken ketenpartners.
- Alle controles worden uitgevoerd met checklisten en op grond van vastgestelde procedures.
- Bovenstaand is bestuurlijk vastgesteld.
- Procedures geven inzicht in kwaliteit, kwantiteit en tijdstippen van de controles.
- Deze gegevens maken een integraal onderdeel uit van het managementinformatie-systeem.
- De procedures maken onderdeel uit van een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.

Taken Controle

6. Aanleggen van een dossier.

Referentie PVB: geen.

Instrumenten:

- Format inhoudsopgave dossier
- Format procedure Documentenbeheer
- Kwaliteitssysteem

Minimum Kwaliteitsniveau 1

- Per inrichting wordt een dossier aangelegd, waarin alle relevante stukken worden vastgelegd.
- Per dossier is ook bekend wie de beheerder is en wat de bewaartermijnen zijn.

Toelichting:

Dit betekent dat in dit dossier onder meer kunnen zitten: de bouwvergunning, tekeningen, gebruiksvergunning, de correspondentie, gespreksverslagen. Indien van toepassing omvat het dossier tevens:

- *het veiligheidsrapport;*
- *de aanvullingen hierop;*
- *Wm-vergunning met wijzigingen/meldingen etc.;*
- *Artikel 13 brandweerwet-beschikking.*

Een dossier kan digitaal zijn.

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- Het aanleggen van een dossier vindt plaats conform een daarvoor opgestelde procedure Documentenbeheer.
- Deze procedure wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Per inrichting is er een digitaal dossier conform een vast format zodat dossiers integraal ook tussen ketenpartners kunnen worden gekoppeld.
- De procedure documentenbeheer wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld.
- De procedure maakt onderdeel uit van het bestuurlijk vastgestelde kwaliteitssysteem.
- Tevens worden periodiek steekproeven genomen om de volledigheid en de inhoudelijke kwaliteit van de dossiers te toetsen.
- Op basis van deze periodieke toetsing kunnen verbeteringen worden doorgevoerd.

VERVALLEN

6 Handhaving

Definitie Handhaving: “Het toepassen van dwangmiddelen om te bereiken dat de brandveiligheidsregels worden nageleefd en/of een brandgevaarlijke situatie wordt beëindigd en/of voorkomen”.

Toelichting

- Gemeenten beschikken voor handhaving van de brandveiligheid over een aantal instrumenten:
 - Dwangsom;
 - Bestuursdwang (waaronder valt: sluiten, beperken van gebruik en het treffen van voorzieningen op kosten van de overtreder);
 - Bestuurlijke boete (nog niet beschikbaar);
- Gemeenten kunnen het OM verzoeken strafvervolging in te stellen;
- Handhaving dient plaats te vinden naar aanleiding van tekortkomingen die tijdens (her)controles zijn vastgesteld.

Toelichting:

1. Passieve handhaving volgt op passieve controles en actieve handhaving volgt op actieve controle.
Passieve handhaving: naar aanleiding van klachten, meldingen.
Actieve handhaving: op eigen initiatief bijvoorbeeld op basis van jaarlijkse controles, bestuurlijke speerpunten (bijv. cafés, kamerverhuurbedrijven, kinderdagverblijven).
2. Opleggen van een last onder dwangsom, het aanzeggen van toepassing van bestuursdwang (bijvoorbeeld opleggen beperking gebruik of sluiting, het uitvoeren van maatregelen). Er kan ook besloten worden (vooralsnog) af te zien van handhaving. Er is dan sprake van gedogen. Aan het inzetten van handhavingsinstrumenten gaat in de meeste gevallen overleg met betrokkene(n) vooraf met als doel het inzetten van dwangmiddelen te voorkomen.

Taken Handhaving

1. **Opstellen beleidskaders controle en handhaving.**

2. **Uitvoeren van passieve en actieve handhaving.**

Referentie PVB: geen.

Instrumenten:

Kwaliteitssysteem

Model dienstverleningsovereenkomst

Minimum Kwaliteitsniveau 1

Zie taak 1 controle: opstellen beleidskaders controle en handhaving.

- Uitvoeren van passieve en actieve handhaving conform het vastgestelde regionale en gemeentelijke beleid.
- De handhaving wordt regionaal ondersteund.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

VERVALLEN

Kwaliteitsniveau 2

Zie taak 1 controle: opstellen beleidskaders controle en handhaving.

- Kwaliteitsniveau 2 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- De aandacht voor de handhaving van brandveiligheid binnen het vergunningsverleningsproces is geborgd in vastgelegde procedures en werkafspraken.
- Deze procedures geven inzicht in kwaliteit, kwantiteit en tijdstippen van de controles.
- De procedures maken onderdeel uit van een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.
- In een managementinformatie-systeem wordt de effectiviteit en efficiency van de handhaving jaarlijks aan het bestuur gerapporteerd.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Kwaliteitsniveau 3

Zie taak 1 controle: opstellen beleidskaders controle en handhaving.

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 2.
- Er is sprake van integrale handavingsprogramma's tussen betrokken ketenpartners op lokaal niveau met in achtnaam van landelijke richtlijnen, protocollen.
- De samenwerking met de ketenpartners is geborgd in dienstverleningsovereenkomsten.
- Deze integrale handavingsprogramma's en bijbehorende dienstverleningsovereenkomsten worden structureel gemonitord, geëvalueerd en indien nodig bijgesteld in een cyclisch proces.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

Taken Handhaving

Minimum Kwaliteitsniveau 1

3. Besluitvorming op het dossier.

Referentie PVB: geen.

- Aan de hand van de rapportage en met in acht name van de toepasselijke regels, het vastgestelde beleid en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur wordt besloten of en zo ja welke acties ondernomen dienen te worden.
- Deze acties worden vastgelegd in het daarvoor bestemde dossier per object.
- Bovenstaande is bestuurlijk vastgesteld.

VERVALLEN

Kwaliteitsniveau 2

- Kwaliteitsniveau 2 is gelijk aan 3.

Kwaliteitsniveau 3

- Kwaliteitsniveau 3 kan alleen worden bereikt indien invulling is gegeven aan alle aspecten binnen niveau 1.
- De gevolgde procedures zoals de bezwaar- en beroepsprocedures evenals de integrale handhavings-programma's inclusief de uitvoering worden geëvalueerd en zo nodig aangepast.
- Procedures geven inzicht in kwaliteit, kwantiteit, tijdstippen én effectiviteit van de handhaving.
- Deze gegevens maken een integraal onderdeel uit van het managementinformatie-systeem.
- De procedure maken onderdeel uit van een kwaliteitssysteem.
- Het kwaliteitssysteem is bestuurlijk vastgesteld.

Toelichting:

voor alle kwaliteitsniveaus geldt dat besluitvorming op ieder dossier goed en zorgvuldig moet gebeuren.

VERVALLEN

Uitgave

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Rampenbeheersing en Brandweer
Cluster Risicobeleid
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Servicevoorlichting

Nabestellingen
T (070) 4266038

Vragen

cluster Risicobeleid
T (070) 4266759 of 4267375
F (070) 4267713
I www.minbzk.nl

Ontwerp Omslag

Directie Informatievoorziening
afdeling Reprografie en Vormgeving

Zet- en drukwerk

Directie Informatievoorziening
afdeling Reprografie en Vormgeving

Januari 2009

VERVALLEN